

**NUNATTA EQQARTUUSSISUUNEQARFIANI
EQQARTUUSSUTIP
ALLASSIMAFFIATA ASSILINEQARNERA**

**UDSKRIFT AF DOMBOGEN
FOR
GRØNLANDS LANDSRET**

AALAJANGIINEQ

Oqaatigineqarpoq Nunatta Eqqartuussisuuneqarfianit ulloq 15. juni 2020 suliami aalajangeqqitassanngortitami

Sul.nr. K 090/20

Unnerluussisussaataasut
illuatungeralugu

U

Inuusooq ulloq [...]. marts 1961

Advokat Naja Joelsen

Siullermeeriffiusumik eqqartuussuteqartuuvoq Eqqartuussisoqarfik Sermersooq ulloq 4. maj 2020 (eqqartuussisoqarfiup sul.nr. SER-KS-733-2019).

Piumasaqaatit

Unnerluussisussaataasunit piumasaqaatigineqarpoq eqqartuussisoqarfiup aalajangigaa atuuttussanngortinneqassasoq.

U piumasaqaateqarpoq atorunnaarsitsinissamik.

Eqqartuussisooqataasartut

Suliaq suliarineqarpoq eqqartuussisooqataasartut peqataatillugit.

Suliamut ilassutitut paasissutissiineq

Tarnip pissusaatigut nakorsaanerup X7-p e-mailikkut ulloq 29. april 2020 ilaatigut ersersippaa, suli tarnimigut aalaakkaasunngorsimanninnera pissutigalugu nalilerneqartoq nutaamik pinerluuteqaqqissinnaanera, inatsisitigullu isumannaatsuunissaq pissutigalugu innersuussutigineqarluni pineqaatissiissutaasimasut atuutitiinnarneqarnissaat.

Taamatullu aamma ersersinneqarpoq U A1-imi 2020-mi sisamariarluni unitsitaasimasoq, unitsitaasernerit pissuteqartut katsorsagaanermik unitsitsisarnernit, maalaarnerit aamma sinissaaleqisarneq kiisalu aamma najugaqarfimmi kamassarluni sakkortuumik qisuariartarneri.

U ulloq 4. oktober 2017 nalunaarfigineqarpoq pinerluttulerinermi inatsimmi § 37-mik unioq-qutitsinermut unnerluussaajunnaartoq.

Nassuiaatit

U ilassutitut nassuiaateqarpoq taamaallaat 2020-mi unitsitaasarsimalluni nakorsaatit kingunipilutsitsineri pissutigalugit. Annertuumik kingunipilutsitsisarpoq sinissinnaasaranilu.

Nakorsaanerup A1-mi oqaaseqaataanik 29. april 2020-meersumik issuaaffigineqarluni, tassani ersersinneqarmat kamaqqajaasuusoq aamma sakkortuumik qisuariuteqartarluni pissusilersortartoq, nassuiaavoq unittarnini pissuteqanngitsut najugaqarfimmi pissusilersortarnerinik. Toqutsinissani kissaatiginikuunngilaa. X1 KIF-imeersoq sallusoq.

Isumaliutiginikuuvaa nakorsaatinik pissuteqarnerisooq sinissinnaannginnini. Eqqartuussut 2009-meersoq atorunnaarsinneqaraluarpalluunniit nakorsaatitornini ingerlatiinnarusuppaa. Sininneruna ajuleraangami misigisaraa kamalerluni. Imminik sullissisunik nakuuserfiginninikuunngilaq.

KIF-ip oqaaseqaataanik issuaaffigineqarluni, tassani ersersinneqarmat kamalluni immiartorfimmik miloriarsimasoq taamatullu aamma radio igalaakkut igissimagaa, naasuaavoq siorasaarinikuunani. KIF-ip ittua september 2017-imi siorasaarnikuunngilaa toqunniarlugu. Toqunikuunngilarmi. Aamma eqqunngilaq. X1 imminik malersuivoq. X1-p pulaarsimann-gisaannarpaani. 12-inik ukioqarluni eqqartuussap angutaa ajunaarpoq. Ataataassaa imminut attuumassuteqanngilaq. Nammineq Nuummi Tasiilamiluunniit sakkortuumik avammut qisuariaateqarnikuunngilaq. Maannakkut A1-mi uninngavoq sinissinnaannginnami. Sapaatip akunnerata naanerani unitsitaavoq. Kingunipilutsitsinini pissutigalugit unitsitaanikuuvoq. Najugaqarfimmi sulisut ilitersuuppaanni pitsaanerusoq A1-iliarpat. A1-imiinnini ilu-aqutigisarpaa. Isumatsaqqanikuuvoq. Nakorsaaneq elektrochok pillugu oqaloqatiginikuuvaa, taamaaliortittarami. Naluvaa qaqugu angerlartinneqassanerluni.

Nunatta eqqartuussisuuneqarfiata tunngavilersuutaa inerniliineralu:

U Ittoqortoormiit eqqartuussiviannit ullormi 21. maj 2009 inooqatigisimasaminut nakuusernermut aamma siorasaarisimanini pissutigalugit katsorsagassanngortinneqarluni eqqartuunneqarpoq. Eqqartuussisoqarfik Sermersuup aalajangikkami kingullermi ulloq 10. februar 2017 aamma 4. maj 2020 eqqartuussinermi aalajangigaq atuuttussanngortippaa.

Nakorsap paasissutissiissutai suliamut saqqummiunneqartut tunngavigalugit eqqartuussisuuneqarfik tunngavissaqanngilaq eqaartuussutip pineqaatissiissutigineqartup atorunnaarsinneqarnissaanut. Eqqartuussisuuneqarfiup pingaartumik paasissutissani pingaartippaa U kamattumik avammut sakkortuumik pissusilersortarnera nakorsaatitorsimannngikkaangami, 2020-mi sisamariarluni unitsitaasarsimavoq nakorsaatitorsimannnginnini pissutigalugu sakortuumillu pissusilersortarluni, taamaattumik iliuuseqaqqissinnaanera annertuumik aarlerinaateqarluni. Tassungalu atatillugu oqaatigineqassalluni U 2017-mi nalunaarfigineqarsimammat pinerluttulerinermi inatsimmi § 37-imik unioqputtisisimanera unnerluussutaajunnaartoq, aamma siusinnerusukkut maannakkullu eqqartuussummi pineqarmat inunnt ilorianaatilimik pinerluuteqarnerit.

Pissutsit, tassa eqqartuussummi pineqaatissiissutigineqartup 2009-meersuunera suliami al-latut inerniliissutaasinnaanngilaq. Tassungalu oqaatigineqaatigineqassaaq pineqaatissiissut suli siunertarisamut naleqquttuttut isigineqartariaqarmat nutaamik pinerluuteqaqqissinnaanera aarlerinassusia appartinneqarsimatinnagu.

Qulaani oqaatigineqaatigineqartut tunngavigalugit nunatta eqqartuussisuuneqarfianit eqqartuussisoqarfiup aalajangigaa atuuttussanngortinneqarpoq.

TAAMAATTUMIK EQQORTUUTINNEQARPOQ:

Eqqartuussisoqarfiup eqqartuussutaa atuuttussanngortinneqarpoq.

Suliami aningaasartuutit naalagaaffiup karsianit akilerneqassapput.

B E S L U T N I N G

afsagt af Grønlands Landsret den 15. juni 2020 i kæresag

Sagl.nr. K 090/20

Anklagemyndigheden

mod

T

Født den [...]. marts 1961

Advokat Naja Joelsen

Sermersooq Kredsret afsagde beslutning i 1. instans den 4. maj 2020 (kredsrettens sagl.nr. SER-KS-733-2019).

Påstande

Anklagemyndigheden har nedlagt påstand om, at kredsrettens beslutning stadfæstes.

T har nedlagt om ophævelse.

Doms mænd

Sagen har været behandlet med domsmænd.

Supplerende oplysninger

Af e-mail af 29. april 2020 fra ledende overlæge på psykiatrisk område, X7, fremgår det bl.a., at der på grund af fortsat ustabil psykisk tilstand skønnes at være risiko for ny kriminalitet, og at det af hensynet til retssikkerheden anbefales, at de givne foranstaltninger opretholdes. Det fremgår videre, at T har været indlagt på A1 fire gange i 2020, og at indlæggelserne skyldes behandlingssvigt, klager og manglende søvn samt vredliden og udadreagerende adfærd i boenheden.

T blev den 4. oktober 2017 meddelt et tiltalefrafald for overtrædelse af kriminallovens § 37.

Forklaringer

T har supplerende forklaret, at hun alene blev indlagt i 2020 på grund af bivirkninger af medicinen. Hun har haft store bivirkninger, og har haft svært ved at sove.

Foreholdt udtalelsen af 29. april 2020 fra ledende overlæge på A1, hvoraf det fremgår, at hun har en vredliden og udad reagerende adfærd, forklarede hun, at indlæggelserne ikke skyldes hendes opførsel i boenhederne. Hun har ikke ønsket at slå nogen ihjel. Det er X1 fra KIF, der lyver.

Hun har overvejet om det er på grund af medicinen, at hun ikke kan falde i søvn. Hun vil gerne vil fortsætte med at tage sin medicin, selvom dommen fra 2009 bliver ophævet. Det er når hun ikke kan sove, at hun oplever at blive vred. Hun har aldrig udøvet vold over for dem, der arbejder med hende.

Foreholdt udtalelsen fra KIF, hvoraf det fremgår, at hun i vrede har kastet med et glas ligesom hun har kastet sin radio ud af vinduet, forklarede hun, at hun ikke har truet nogen. Hun har

ikke truet lederen af KIF i september 2017 med at slå ham ihjel. Han er jo ikke død. Og det passer i øvrigt ikke. X1 forfølger hende. X1 har aldrig besøgt hende. Domfældtes far omkom, da hun var 12 år. Hendes stedfar har ikke noget med hende at gøre. Hun mener ikke, at hun har haft en udad reagerende adfærd i hverken Nuuk eller i Tasiilaq. Hun er p.t. indlagt på A1, da hun ikke kan sove. Hun blev indlagt allerede i weekenden. Hun er indlagt på grund af bivirkninger. Det var personalet i hendes boenhed, der vejledte hende om, at det var bedre, at hun tog på A1. Det gavner hende at komme ned på A1. Hun har haft en depression. Hun har talt med en overlæge omkring elektrochok, og hun plejer at få det. Hun ved ikke, hvornår hun bliver udskrevet.

Landsrettens begrundelse og resultat:

T blev ved Ittoqqortoormiit Kredsrets dom af 21. maj 2009 idømt en behandlingsdom for vold og trusler mod sin tidligere samlever. Sermersooq Kredsret har senest ved beslutning af 10. februar 2017 og 4. maj 2020 opretholdt den idømte beslutning.

På baggrund af de til sagen fremlagte lægelige oplysninger finder landsretten ikke grundlag for at ophæve den idømte foranstaltning. Landsretten har herved navnlig vægt på oplysningerne om, at T har en aggressiv og udadreagerende adfærd når hun ikke tager sin medicin, at hun i 2020 har været indlagt 4 gange på grund af bl.a. medicinsvigt og udadreagerende adfærd, og at risikoen for recidiv i høj grad er til stede. Det bemærkes hertil, at T i 2017 blev meddelt et tiltalefrafald for overtrædelse af kriminallovens § 37, og at hendes tidligere og nuværende dom omhandler personfarlig kriminalitet.

Det forhold, at den idømte foranstaltning er fra 2009, kan ikke i sig selv føre til et andet resultat. Det bemærkes hertil, at foranstaltningen fortsat må betragtes som formålstjenlig, så længe risikoen for ny kriminalitet ikke er nedbragt.

Landsretten stadfæster på baggrund af ovenstående kredsrettens beslutning.

THI KENDES FOR RET:

Kredsrettens beslutning stadfæstes.

Statskassen betaler sagens omkostninger.

Mette Munck Grønbæk

Aalajangineq:

nalunaarutigineqarpoq Sermersooq Kredsretimit ulloq 4. maj 2020.

Eqqartuussiviup no.733/2019

Politiets nr. 55PM-10171-00061-17

Unnerluussisussaataasut

illuatungeralugu

U

cpr-nummer [...]1961-[]

Suliap matuma suliarineqarnerani eqqartuussisooqataasartunik peqataasoqarpoq.

Unnerluussut

U eqqartuussutikkut 21. maj 2009-imeersukkut eqqartuunneqarpoq Qallunaat Nunaanni tarnimikkut napparsimasut napparsimavianni katsorsarneqassasoq, imaluunniit taasumanga nakkutigineqartumik, aammattaaq napparsimavimmiit anineraninngaanniit Pinerluuteqarsimasut Isumaginnittoqarfianiit nakkutigineqassasoq, taakku nakorsaq katsorsaasoq suleqatigalugu aaliangiisinnaatinneqassasut, napparsimavimmut inisseeqqinnissaannut. Napparsimavimmiillu anissagaluarpak makku nakkutigineqarnissaanut piunasaqaatigineqassallutik:

1. Pinerluuteqarsimasut Isumaginnittoqarfianniit aaliangikkat maleruassagai sumiinnermini, sulinisaminilu.
2. Pinerluuteqarsimasut Isumaginnittoqarfiata maleruassagai malillugit nakorsamit akuerineqartumit aannngajaarniutitut atuiunnaarnissamut katsorsarneqassasoq.
3. Nakkutigineqarnermi ingerlanerani isertitat pigisallu aammalu aingaasaqarnermut pisussaaffiit annikillisinneqarnissaat pillugu Pinerluuteqarsimasut Isumaginnittoqarfiup aaliangigaanut malinnissasoq.
4. Savik politiinit tiguneqarsimasoq arsaarinnissutigineqassasoq.

Eqqartuussut kingullermik Sermersuup Eqqartuussisooqarfiata eqqartuussutikkut aalajangersagaani 30. maj 2017-imi allanngortinnagu atuutsiinnarneqarpoq.

Piunasaqaatit

Unnerluussisussaataasut eqqartuussutit allanngortinnagu atuutsiinnarneqarnissaanik piunasaqaateqarput.

U pingaarnertut piunasaqaateqarpoq pineqaatissiissut atorunnaarsinneqassasoq, tamannali atortinneqarsinnaassanngippat pineqaatissiissut allanngortinneqassasoq.

Suliami paasissutissat**Nassuiaatit**

Suliaq suliarineqartillugu U nassuiaateqarpoq. Nassuiaat eqqartuussisut suliaannik allassimaffimmi 4. maj 2020-imeersumi issuarneqarpoq.

Uppernarsaatit

Tasiilami Pinerluttunik Isumaginnittoqarfimmit oqaaseqaat 1. agusti 2019-imeersooq XI-imit, tassanngalugu erseerpoq inaarutaasumik oqaaseqaammi qupperneq 2-mi: "U oqarpoq isumaqarluni Pinerluttunik Isumaginnittoqarfimmit nakkutigisaasariaqarani, tamanna pisariaqartinnnginnamiuk, tassami imigassartortarnanilu ikiaroorartumik atuisuunnginnami. Septembari 2017-imi U-p tarnit nakorsaanut atassuteqaataasoq isumaginnittoqarfimmi ittuusoq maani Tasiilami sioorasaarsimavaa

toqunnarlugu, nammineq oqaasii malillugit ikiorserneqarnissamut qinnuteqaatini tamaasa itigartitsissutigisarmatigit, allaat tarnit pissusaannik ilisimasalimmut innersuussinnaanagu, nammineq isummani malillugu taamaattumik pisariaqartitsigami. Tasiilami Pinerluttunik Isumaginnittoqarfiup inassutigaa, Ittoqqortoormiit Eqqartuussiviata eqqartuussutaa 21. maaji 2009-meersoq allanngortinneqarani atortuutiinneqassasoq.”

Dronning Ingridip Napparsimmavissuanit oqaaseqaat 18. septembari 2019-imeersoq, tarnit nakorsaannit immikkut ilisimasalimmit X2-mit, inerniliinermi erserpoq: “Katsorsartittoq tarnimigut peruluuteqarpoq. Ukiuni kingullerni nakorsaatinik katsorsarneqarnini sumiginnartarsimavaa. Katsorsartittoq maannakkorpiaq napparsimmavissuarmi uninngatinneqarpoq nakorsaatinillu katsorsartinnini aallarteqqissimallugu. Tarnikkut pissutsimigut aalajaatsuungimmat, nalilernerqarpoq nutaamik pinerluuteqarsinnaanera annilaangassutigisariaqartoq, inatsisitigullu isumannaatsuunissaq eqqarsaatigalugu inassutigissavara, pioneqaatissiisutit atortinneqartut atuutsiinneqassasut.”

Pinerluttunik Isumaginnittoqarfimmit oqaaseqaammi 3. oktobari 2019-imeersumi X3-mit, ilaatigut erserpoq: “U A1-imut unitsinneqareernerata kingorna ataatsimeeqatigineqarpoq ulloq 12-9-19-imi, tassanilu aperinqarpoq, Nuummi najugaqatigiiffimmut nuukkusunnersoq. Sakkortoorujussuarmik qisuariarpoq Nuummi najugaqarusunnani Tasiilami najugaqarusukkami. Aammami Nuummi najugaqatigiiffimmi maannakkut inissaqanngitsoq oqaatigineqarpoq. U Sanamiit angerlartinneqarpoq 25-9-19 Tasiilamullu uterluni. Pulaarparput inissiamut najugaanut ulloq 26-9-19 kissaatigaalu Sanami A1-imut unitseqqinneqarnissani aamma angerlarsimaffimmut illersukkamut najugaqarusulluni. U Tasiilamut utereermat kommunimut sulissutigineqarsimavoq ulloq unnuarlu tapertaasussamik U pissarsissunneqassasoq. Kommuni massakkut allakkiamik nassiussivoq, U aqussinnaanagu, kamalluni immiartorfimmik miloriarsimammat aammalu radioni igalaakkut igissimallugu oqarlunilu ulloq unnuarlu angerlarsimaffimmini paaqutarineqarusunnani. Aammalu imminut illersorneqarsinnaanngimmat ilinniagaqarsimanngitsumik U sullissisoqarpat (sullissisup X4-p aamma innarluutilinnut tunngasumik sullissivimmi ittuq X5-p allakkiaat ilanngunneqarpoq). Kommuni peqqissaavillu annertuumik suleqatigiillutik sullinniarsimavaat, kisiannili taassuma isummani allanngorartittuarsimavaa nappaatini pissutigalugu taamaattumik peqqissaavik kommunilu aamma Pinerluttunik Isumaginnittoqarfik isumaqarput, U-mut pitsaanerpaajussasoq Nuummi paaqqinnittarfiimmut naleqquttumut nuutinneqarpat, tamatumunngalu A1-imi immikkoortortaqarfimmi niviarsiaq nakorsaanerlu X6 isumaqataapput.”

Tassunga ilanngunneqarsimasumi kommunimi isumaginninnermi siunnersortimit X4-mit 1. oktobari 2019-imeersumi erserpoq inerniliissutaasumik oqaaseqaammi: “Sulisitsisutut illersorsinnaanngilarput ilinniagaqarsimanngitsumik sulisoqartitsissalluta taamma suliassamut oqimaatsigisumut soorlu U-p pisariaqartitaatut. Sulisut piginnaassuseqanngillat U avatangiisiminut qisuariartaleraangaq qanoq iliuseqarnissaminnut aamma uagut tunisnaanngilagut misilittakkanik piffissami taama sivikitsigisumik, soorlu suliassap suliarineqarnissaanut tunngatillugu. Ullumikkut aalajangerpugut, U-p qanoq ittuunera nakkutiginiarlugu, tapersersorti tassunnartipparput, taannalu taamaallaat kassuttorpoq paasiniallugu ajunnginnersoq. Suli imminut illersorsinnaanngitsutut isigaarput aalajangersimasumik sulisutsinnik najuuffigineqarnissaa.”

Nuummi tarniluttunut Napparsimmavissuup nalunaarutaani 18. septembari 2019-imeersumi inerniliinermi erserpoq: “Katsorsarneqartoq tarnimigut peruluuteqarpoq. Ukiuni kingullerni nakorsaatinik katsorsarneqarnini ukiuni kingullerni marlunni sumiginnartarsimavaa. Katsorsartittoq maannakkorpiaq napparsimmavissuarmi uninngatinneqarpoq nakorsaatinillu katsorsartinnini aallarteqqissimallugu. Tarnikkut pissutsimigut aalajaatsuungimmat, nalilernerqarpoq nutaamik pinerluuteqarsinnaanera annilaangassutigisariaqartoq, inatsisitigullu isumannaatsuunissaq eqqarsaatigalugu inassutigissavara, pioneqaatissiisutit atortinneqartut atuutsiinneqassasut.”

Nuummi Tarniluttunut Napparsimmavissuarmi oqaaseqaammut ilassutitut inerniliiffigineqarnerani 29. aprili 2020-meersumi ersepoq: “Katsorsarneqartoq tarnimigut peruluuteqarpoq. Naak inuunermi avatangiissit allanngortinneqaraluartut najugaqatigiiffimmut nuutinneqarnerani ulloq unnuarlu paaqqinnittarfiusumi pisariaqarsimavoq 2020-p ingerlanerani arlaleriarluni unitsinneqartarnissaa. Unitsinneqaraangat nakorsaatitortinneqarnera pitsaanerulersinneqartarsimavoq, aammalu pisariaqarsimavoq ECT-mik katsorsarneqarnissaa piffissap ilaani tamannalu sunniuteqarluarsimavoq. Tarnikkut pissutsimigut aalajaatsuunngimmat, nalilerneqarpoq suli ulorianaateqartoq pinerluuteqaqqinnissaanut inatsisitigullu isumannaatsuunissaq eqqarsaatigalugu inassutigaaara, pineqaatissiisutit atuuttut atuutsiinnarneqassasut.”

Sermersuumi politiit allagaanni 4. oktobari 2017-imeersumi, ingerlatinneqarsimasut U-mut, ilaatigut ersepoq: “**MIANERSOQQUSSUT**. Ullumikkut aalajangerpunga mianersoqqussummik tuniniarlutit (unnerluutigineqanngitsoorneq) 22. aggusti 2017-imi nakuusersimasutut assigisaanilluunit iliuuseqarsimasutut pisortani sulisumut. Tamanna ima isumaqarpoq pisuusutut isigigikkitt, kisiannili pinerluttulerinermi suliaassanngortinneqassanngitsutit. Aalajangiininni pingaartutut **tunnngavigaara**, 21. maaji 2009-mi Danmarkimi napparsimmavissuarmi katsorsagassatut eqqartuussaasimanerit. Isumaqarpunga, nammineq nassuiaatigisat kiisalu ilisimannittut nassuiaataat tunnngavigalugit pisuutinneqarsimassagaluartutit pineqaatissinneqartussanngorlutit, suliaq eqqartuussivimmut eqqartuussinermi suliarineqartussatut nassiunneqarsimasuugaluarpat. Isumaqarpungattaq pineqaatissinneqarsimassagaluartutit ilinnut pineqaatissiisutigineqartup assinganik, taamaattumillu piffissaq katsorsarneqarnermut il.il. atorneqartussaq suliap ingerlanneqarneranut tulluurtuunngitsoq. **Inatsit tunnngavigneqartoq** *Suliami pineqarpoq pinerluttulerinermi inatsisip §-iisa 37-at – nakuuserneq tassungaluunniit assingusumik iliuuseqarneq pisortani sulisumut.* Aalajangiinera pivoq eqqartuussisarnermi inatsisip §-iisa 313-iani, imm. 1-imi, no. 4, malillugu (unnerluutigineqanngitsoorneq).”

Illuatungeriit isumaat

Unnerluussisup ilaatigut toqqammavigaa, atorfilittut susassaqtartut inassutigisimagaat pineqaatissiisutit atortuutiinnarneqarnissaa, eqqartuussaasimasup suli pisariaqartimmagu katsorsarneqarnissani aammalu tamatumani ingalassimaniarneqassammat inummut ulorianartumik pinerluuteqaqqinninnissaa. Eqqartuussaasimasoq arlaleriarluni napparsimmavimmut unitsinneqartarsimavoq avatangiisiminut qisuariaateqartarsimagami nakuuserniartuusalunilu. Kommuniimi sulisut allaat iserfiginissaa sapersimavaat. Tamatuma saniatigut mianersoqqussummik pisimavoq 2017-imi. Pissusia aalajaatsuunngimmat allanut ulorianaateqarpoq inummut ulorianartumik pinerluuteqarsinnaanera.

Illersuisup ilaatigut toqqammavigaa, eqqartuuxsaasimasoq inuunermisut sivisutigisumik tarnimigut peruluuteqartuussimasoq aammalu suli taamaattuusussaalluni ukiut marluk qaangiuppata, suliaq eqqartuussivimmut tunniuteqqinneqarpat. Atuaqqissaaraanni paasineqarsinnaavoq pissusia allannguuteqarnavianngitsoq. Unnerluussissummi pisut pisimapput ukiut 11-t matuma siornatigut, taamaattumillu manna oqaatigineqarsinnaalluni pisoq aallaavigalugu atsikkutigiiikkunnaarsimasut. Pissutaasoq tassaavoq, uviminit avikkusunnera, politiinilli ikiorserneqarsimanani. Allatut sapilersimavoq qisuariaateqarsimallunilu ilaatigut uvini assaatigut kilerlugu. Pineqaatissinneqarpoq ukiut 11-t matuma siornatigut. Pinerluuteqaqqinnissaa annilaanngatigisariaqanngilaq. Avatangiisiminut qisuariaateqartarneranut pissutaavoq nakorsaatit immikkut sunniutaat allaat ulluni arlalinni sinissinnaajunnaartarsimalluni. Eqqartuussaasimasup nammineerluni nassuiaatigaa, Pinerluttunik Isumaginnittoqarfimmut atassuteqartarani. Tassunga taarsiullugu nakorsat allakkiassatut oqaasilersoriigaat malillugit oqaaseqaasiortarput, taamaattumik naleqqunneruvoq Kalaallit Nunaanni tarnikkut napparsimasut pillugit inatsisaata ataaniilerpat aammalu eqqartuussisut, A1-ip Pinerluttunik

Isumaginnittoqarfiup, unnerluussisussaataasut illersuisullu ukioq allortarlugu nukiiit atorunnaassagalarpaat. Eqqartuussisut eqqartuussut atsrinnaarsinngippassuk, eqqartuussut allanngortinneqartariaqarpoq, imigassamik ikiaroorntartumillu atonerluinermt katsorsartinnissaq atorunnaarsittariaqarpoq.

Eqqartuussisut tunngavilersuutaat aalajangiinerallu

Inassutigineqartut paasissutissallu Tarniluttunut Napparsimmavissuarmeertut, Pinerluttunik Isumaginnittoqarfimmit aamma kommunimit. toqqammavigalugit eqqartuussisut isumaqatigiillutik naliliipput, Ittoqqortoormiit Eqqartuussiviata eqqartuussutaa 21. maaji 2009-meersaq atortuutinnarneqassasoq allanngortinneqarani.

U 2020-miinnaq sisamariarluni napparsimmavimmut unitsinneqarsimavoq, sakkortuumik avatangii-siminut qisuariaateqartartut pissuseqarmat, naak inuunermini atugassai allanngortinneqarsimagaluartut, taamaattumik eqqartuussisut nalilerpaat, sulii ulorianaateqartoq pinerluuteqaqqinnissaa, taamaattumillu sulii katsorsarneqarnissani pisariaqartikkaa, tassungalu tunngatillugu qanittumi pitsaaneruseqarnissamik nakorsaaitortinneqalersimasooq tamannalu pitsanngoriartuutigigaa.

Suliamut aningaasartuutit naalagaaffiup karsiata akilissavai eqqartuussisarnermik inatsimmi § 480, imm. 1 naapertorlugu.

Taamaattumik eqqortuutinneqarpoq:

Ittoqqortoormiit Eqqartuussiviata eqqartuussutaa 21. maj 2009-meersaq allanngortinnagu atuutinnarneqarpoq.

Naalagaaffiup karsiata suliamut aningaasartuutit akilissavai.

Beslutning:

afsagt af Sermersooq Kredsret den 4. maj 2020

Rettens nr. 733/2019

Politiets nr. 55PM-10171-00061-17

Anklagemyndigheden

mod

T

cpr-nummer [...]1961-[...]

Der har medvirket domsmænd ved behandlingen af denne sag.

Tiltalen

T er ved dom af 21. maj 2009 dømt til behandling i et dansk psykiatrisk ledet hospital eller tilsynet deraf, samt tilsyn af Kriminalforsorgen ved udskrivning fra hospitalet, hvor denne har bemyndigelse til genindlæggelse på hospitalet i samråd med den behandlende læge. Ved udskrivning fra hospitalet skal følgende vilkår overholdes:

1. Pålæg om at overholde Kriminalforsorgens nærmere bestemmelser om ophold og arbejde.

2. Pålæg om at underkaste sig lægelig godkendt behandling mod misbrug af euforiserende stoffer efter Kriminalforsorgens nærmere bestemmelser.
3. Pplæg om at overholde Kriminalforsorgens nærmere bestemmelser vedrørende indtægter og formue samt økonomiske forpligtigelser.
4. Kniven der er blevet taget af politiet konfiskeres.

Denne dom blev ved domsbeslutning af 30. maj 2017 opretholdt uændret.

Påstande

Anklagemyndigheden har fremsat påstand om at foranstaltningen opretholdes uændret.

T har fremsat principal påstand om ophævelse af Ittoqqortoormiit kredsrets dom, subsidiært ændring af foranstaltningen.

Sagens oplysninger

Forklaringer

Der er under sagen afgivet forklaringer af T. Forklaringen er gengivet i retsbogen af den 19. februar 2020.

Dokumenter

Udtalelse fra Kriminalforsorgen i Tasiilaq af den 1. august 2019, fra X1, hvoraf det fremgår af konkluderende bemærkninger på side 2: "T siger at hun synes ikke hun burde have tilsyn fra KIF, det har hun ikke brug for, for hun hverken drikker eller bruger euforiserende stoffer. September 2017 havde T truet lederen af social psykiatrien her i Tasiilaq med at slå ham ihjel, ifølge hende afviser de hende i alt hjælp hun beder om, de kan ikke engang henvise hende til en psykolog, som efter hendes mening det var det hun havde brug for. Kriminalforsorgen i Tasiilaq anbefaler at, dom afsagt i Ittoqqortoormiit Kredsret den 21. maj 2009 opretholdes uændret."

Udtalelse fra Dronning Ingrid's Hospital af den 18. september 2019, fra speciallæge i psykiatri, X2, fremgå af konklusionen: "Pt. har en skizoaffektiv sindslidelse. Der har været tale om medicin svigt gentagne gange i de sidste 2 år. Pt. er indlagt i øjeblikket og har genoptaget behandlingen. På grund af den ustabile psykiske tilstand, skønnes der fortsat at være risiko for ny kriminalitet og af hensyn til retssikkerheden anbefaler jeg, at man opretholder de givne foranstaltninger."

Udtalelse fra Kriminalforsorgen i Frihed af den 3. oktober 2019, fra X3, fremgå blandt andet: "Efter T har været indlagt i A1 og der blev afholdt møde 12-9-19 med hende, hvor man spørger hende, om hun vil flytte til bo-enhed i Nuuk. Hun reagerer meget kraftigt at hun ikke vil bo Nuuk og vil bo i Tasiilaq. Der er heller ikke plads til bo-enhed nu i Nuuk blev der oplyst. T blev udskrevet fra Sana 25-9-19 rejste tilbage til Tasiilaq. Vi besøgte hende i hendes lejlighed den 26-9-19, at hun ønsker, at blive indlagt igen i A1 Sana og bo i beskyttet bo-enhed i Nuuk. Efter T kom tilbage til Tasiilaq har man fra kommunen arbejde på døgndækning med støttepersoner til T. Kommunen sender nu skrivelse, om at de ikke magter opgaven til T, idet hun i vrede kaster med et glas og havde kastet sin radio ud af vinduet og havde sagt at hun ikke vil have døgnbemanding i sit hjem. Og fordi det er ikke forsvarligt at have ufaglærte medarbejder til T (vedlagt skrivelse fra sagsbehandler X4 og områdeleder for handicappede X5. Kommunen og sundhedsvæsenet har gjort alt for at samarbejde med hende, men hun skifter sin mening hele tiden på grund af sin sygdom og derfor finder sundhedsvæsenet og kommunen og Kriminalforsorgen, at det er bedre for T, at flytte til egnet institution i Nuuk, hvor A1 afdelingssygeplejerske og overlæge X6 er enig."

Af dertil vedhæftet bilag fra kommunens socialrådgiver, X4, af den 1. oktober 2019, fremgår det af konkluderende bemærkning: "Vi kan som arbejdsgivere ikke forsvare et ikke uddannet personale at varetage en opgave der er så tung som T kræver. Personalet har ikke kompetencerne til at vide hvordan de skal reagere når T bliver udadreagerende og vi kan ikke give dem den erfaring på så kort tid, som opgaven skulle løses til. I dag har vi besluttet, for at have lidt opsyn med hvordan T har det, at vi sender en støtteperson ned til hende, som kun banker på og lige forhører sig at hun er okay. Vi kan fortsat ikke forsvare fast personale hos hende."

Af konklusion i erklæringen fra Psykiatrisk Hospital i Nuuk af den 18. september 2019, fremgår: "Pt. har en skizoaffektiv sindslidelse. Der har været tale om medicin svigt gentagne gange i de sidste 2 år. Pt. er indlagt i øjeblikket og har genoptaget behandlingen. På grund af den ustabile psykiske tilstand, skønnes der fortsat at være risiko for ny kriminalitet og af hensyn til retssikkerheden anbefaler jeg, at man opretholder de givne foranstaltninger."

Af konklusion i den supplerende udtalelse fra Psykiatrisk Hospital i Nuuk af den 29. april 2020, fremgår: "Patienten har en skizoaffektiv lidelse. Der har trods ændring af de sociale rammer ved flytning til en boenhed med døgndækket personale været behov for flere indlæggelser i løbet af 2020. Under indlæggelserne er den medicinske behandling optimeret, og der har været behov for ECT behandlinger i en periode med god effekt. På grund af fortsat ustabil psykisk tilstand, skønnes der fortsat at være risiko for ny kriminalitet og af hensyn til retssikkerheden anbefaler jeg, at man opretholder de givne foranstaltninger."

Af brevet fra politiet i Sermersooq af den 4. oktober 2017, stilet til T, fremgår blandt andet: "**ADVARSEL** Jeg her i dag besluttet at give Dem en advarsel (et tiltalefrafald) for den 22. august 2017 at have begået vold og lignende mod nogen i offentlig tjeneste. Det betyder, at jeg anser Dem for skyldig, men at der ikke bliver nogen kriminalsag mod Dem. **Begrundelse** Ved min afgørelse har jeg lagt vægt på, at De ved dom af 21. maj 2009 blev idømt behandling på et dansk ledet hospital. Det er min opfattelse, at De som følge af Deres egen forklaring samt vidners forklaring ville blive fundet skyldig til foranstaltning, såfremt sagen blev sendt til domsforhandling i retten. Det er dog min opfattelse, at De ville blive idømt den samme foranstaltning, som De allerede er undergivet, hvorfor den behandlingstid m.v., der må forventes at hengå med en gennemførelse af sagen ikke står i rimelig forhold dertil. **Lovgrundlag** *Sagen drejer sig om Kriminallovens § 37 - vold og lignende mod nogen i offentlig tjeneste. * Min afgørelse er truffet efter reglerne i retsplejelovens § 313, stk. 1, nr. 4 (tiltalefrafald)."

Parternes synspunkter

Anklageren har lagt blandt andet til grund, at de faglige kriterier har anbefalet foranstaltningen opretholdes, idet domfældte har staldig behov for behandling og for at forhindre ny personfarlig kriminalitet. Domfældte har været igennem tiltagende indlæggelser, hvor hun er udadreagerende og voldelig. Kommunens personale har ikke turdet at komme ind til hende. Desuden blev hun meddelt advarsel i 2017. Hendes ustabile tilstand udgør fare for andre med risiko for personfarlig kriminalitet.

Forsvareren har lagt blandt andet til grund, at domfældte har haft en livslang psykisk sygdom og vil stadigvæk have det om 2 år, når sagen på ny indbringes til retten. Ved grundig gennemlæsning, kan man konstatere, at der tegner sig et billede af, at hendes tilstand ikke ville ændre sig. Hændelserne i anklageskriftet var sket for 11 år siden, som på nuværende tidspunkt er helt ude af proportion. Årsagen var, at hun ønskede at blive skilt fra sin mand, men fik ikke hjælp af politiet. Hun orkede ikke længere og handlede med bl.a. snitsår på mandens hånd. Hun blev foranstaltet for 11 år siden. Der er ingen risiko for ny kriminalitet. Hendes udadreagerende adfærd skyldes medicineringsbivirkninger der ovenikøbet resulterer i søvnløshed op til flere dage. Domfældte har selv forklaret, at hun ikke har kontakt til Kriminalforsorgen. I stedet for at lægerne laver standardiserede udtalelser, er det

mere passende, at hun kommer ind under den grønlandske psykiatrilov og at retten, A1, Kriminalforsorg, anklagemyndigheden og forsvarerne ikke længere bruger ressourcer hver andet år. Såfremt retten ikke ophæver dommen, bør dommen ændres, at pålæg om misbrugsbehandling af alkohol og euforiserende stoffer ophæves.

Retten begrundelse og afgørelse

Retten har på baggrund af anbefalinger og oplysninger fra Psykiatrisk Hospital, Kriminalforsorgen og kommunen, vurderet samstemmende, at Ittoqqortoormiit Kredsrets dom af den 21. maj 2009 skal opretholdes uændret.

T blev alene i 2020 indlagt 4 gange, med baggrund af voldsomme udadreagerende adfærd, trods ændring af de sociale rammer, hvorfor retten vurderede, at der fortsat er i risiko for ny kriminalitet og at hun derfor har behov for at være fortsat i behandling, der som fornylig fik optimeret medicineringen, med gradvist god effekt.

Efter retsplejelovens § 480, stk. 1 betaler statskassen sagens omkostninger.

Thi bestemmes:

Ittoqqortoormiit Kredsrets dom af den 21. maj 2009 opretholdes uændret.

Statskassen skal betale sagens omkostninger.

Kristine Olsvig
Kredsdommer

Den 4. maj 2020 kl. 09.00 blev retten sat af kredsdommer Kristine Olsvig med domsmændene [...] og [...]. Naja Lange var tolk.

Retsmødet var offentligt. Reglerne i retsplejelovens §§ 52, stk. 2, og 42 er overholdt.

Retten nr. 733/2019

Politiets nr. 5517-97412-00001-08

Anklagemyndigheden

mod

U/T

cpr-nummer [...]1961-[...]

[...]

U nassuiaavoq, bivirkningeqarluni ilaanni ullut sisamat sininneq ajorluni. Aatsaat nakorsaatinilallanngortimmata bivirkningeqarunnaarluni sinittalpoq. Ullut arlallit sinissaaruttarami, taamaammatt napparsimavimmut unitsinneqartarpoq.

Iisartakkat bivirkningeqarnaveersaatit iluaqutiginnamigit iiorarunnaarnikuuai. Taakku allanngortippaat. Massakkut iisartakkat eqqissisaatit iiorarpai. Taakku iluaqutigivai.

Pineqaatissiissut atorunnaarsinneqassagalarpat nakorsaattornini ingerlatiinnarniarneraa unnerluusisumit aperineqarluni, U nangilluni nassuiaavoq, soqutiginaq inuunini tamaat tigummisaagaluaruni. Nammineq pisuussutiginnisaminik uiminit anersagaasarluni, avikkusukkaluaramilu aveqquneqarnani. Politiinit ikiorneqartuuguni taamaattoqarsanngikkalarpoq. Nammineq qasusoorpoq, anstaltimilu betjentimit healerneqarami iluaqutigivaa, imminullu suliarilerluni. Annersagaasarneminit kigutini katannikuuai, niaqumigullu kilerluni. Politiit pingasoriarlutik Ittoqqortoormiit napparsimavianut iseramik, oqaaseqaratik aneqqittarput. U 18-iinnarnik ukioqarluni katippoq. Politiit ikiorsimasuuppanni taamatut pisoqassanngikkalarpoq. Ningaqqusaannginnami ningarmat uiata annersarpaa. Uiata qaaquseriarluni qaaqusani trekanteqatigitittarpaa. Tamakku suliarinikuunngilai, ilaqaataaluunniit naluaat.

Najugaqatigiiffimmi tapersersortit naammagisimaarnerai aperineqarluni, U nassuiaavoq, ilaana, naammagisimaarlugu. U nammineq qinnuteqarpoq, imerneq ajorami Tasiilami iluamik kammaqannginnami.

Tapersersortimik pisariaqartitsinerluni aperineqarluni, U nassuiaavoq, initaaraluaruni pisariaqartinnikkalarlugit. Oqaasinngortereerpai pisimasut tamaasa. Mattaangalluni qimaasarami, politiit kavaajaat atorlugu nakorsiartarpoq, isigai qeritsiterlutik. Taavalu aqagukkut soorlu pisoqarsimanngitsoq.

Illersuisumit apersorneqarluni, U nassuiaavoq Kriminalforsorgimi sulisoq X1 qaqutigut pulaartartoq. Nuummiinnermini suli Kriminalforsorgimiit oqaloqatigineqanngilaq. U ullumikkut eqqissimavoq, ajunngilaq. Kisimi ineqarami Nuummumut nuukkami iluaallanneruvoq. Tasiilami ilassioraluarluni ilassineqarneq ajorami. Massakkut Nuummiinnini iluarnertippaa. Sanamiittarpoq sinissarulluni bivirkningerluni. Kamammatt aatsaat nakorsiaappaat.

Imerneq ajorpoq. Ikiaroortaleraluarami iluaqutiginnamiuk asoorunnikuuaa.

T forklarede, at hun ikke har kunnet sove i 4 dage på grund af bivirkninger. Det var først da hendes medicin blev ændret og hun blev ikke længere mærkede til bivirkningerne, at hun begyndte at sove igen. Det sker at hun i flere dage ikke har kunnet sove, og derfor måtte indlægges på sygehuset.

Hun stoppede at indtage bivirkningshæmmende medicin, da de ikke var til gavn. Det var dem der blev ændret. På nuværende tidspunkt indtager hun beroligende medicin. De er gavnlige.

Adspurgt af anklager om hun vil fortsætte med medicinindtagelse hvis foranstaltningen ophæves, forklarede T videre, at hun er ligeglad med om hun forbliver under varetægt. Hun var uforskyldt gentagende blevet slået af sin mand som hun ønskede at skilles fra, men blev nægtet skilsmisse. Hvis hun var blevet hjulpet af politiet, ville der ikke være sket noget. Hun fik nervesammenbrud, hvor hun fik det bedre efter at en anstaltsbetjent healede hende, og hun begyndte at bearbejde traumerne. Hun fik forslået sine tænder ud og fik flænge på hovedet. Politiet kom hele 3 gange ind til Ittoqqortoormiit sygehus, men gå igen uden at sige noget. T blev gift som 18 årig. Hvis hun var blevet hjulpet af politiet, ville det ikke være sket. Hun måtte ikke være jaloux, og da hun gjorde det, blev hun slået af sin mand. Manden kunne finde på at invitere nogen og sammen med gæsten foretage seksuelt trekant. Dem havde hun ikke bearbejdet, og familien kendte ikke til det.

Adspurgt om hun er tilfreds med støttepersonordningen, forklarede T, at hun er meget tilfreds. T har selv ansøgt, da hun som ædruelig person ikke havde rigtige venner i Tasiilaq.

Adspurgt om hun fortsat vil have behov for en støtteperson, forklarede T, at hun ikke længere ville have behov for det, når og hvis hun fik sin egen lejlighed. Hun har sat ord på alt. Hun har flygtet helt nøgen, hvor hun tager ind til sygehuset iført politijakke, og med forfrosne fødder. Dagen efter virker det som om der intet var sket.

Afhørt af forsvareren, forklarede T, at Kriminalforsorgsmedarbejderen X1 kommer sjældent på besøg. Hun har hidtil ikke ført samtaler med Kriminalforsorgen siden hun kom til Nuuk. T har fået ro og har det godt i dag. Hun har det bedre nu hvor hun er flyttet til Nuuk og har sit eget værelse. Hun bliver ignoreret når hun hilser på folk i Tasiilaq. Nu er hun mere tilfreds i Nuuk. Hun opholder sig på Sana på grund af sin søvnløshed forårsaget af bivirkninger. Det var først da hun blev vred at hun blev bragt til sygehuset.

Hun indtager ikke alkoholiske drikke. Hun begyndte ellers på euforiserende stoffer, men gik væk fra det igen, da ikke virkede godt for hende.

[...]

Sagen sluttet.

Retten hævet kl. 11.00

Kristine Olsvig